

SEMINARI INTERDISCIPLINARI DE RECERCA
NOVES APROXIMACIONS A L'ESTUDI DE
20 ANYS DE CANVIS, UNA REGIÓ DIFERENT

El mes de novembre de 2015, la Declaració de Barcelona farà 20 anys. En el seu moment va ser un esdeveniment clau en la història recent de les relacions entre la Unió Europea i els països de la regió mediterrània. No obstant, vint anys després tant la regió com el context internacional han canviat enormement. La UE no és la mateixa, amb molts més estats membres i més rellevància del flanc est del continent, i amb una situació econòmica que ha posat a la Unió en una situació sense precedents.

A la riba sud, les situacions de crisi i conflicte semblen haver-se multiplicat. Ens trobem ara davant de desplaçaments massius de població, que s'afegeixen a les ja existents dinàmiques de moviments humans que travessen de forma ineludible la regió mediterrània. D'una banda, la voluble situació econòmica aboca moltes de les societats mediterrànies a majors clivatges socials i territorials. De l'altra, la caiguda de diversos règims autoritaris i l'inici dels processos de canvi han conduït a transicions envers la democràcia, un major pluralisme i més participació i llibertats, però també cap a noves formes d'autoritarisme o cap a conflictes sociopolítics de futur incert. En aquest context, emergeixen nous actors polítics, socials, econòmics i culturals que tindran un impacte nuclear en l'evolució regional.

El futur de la regió és incert, amenaçat pels vells i els nous conflictes, per actors no estatals i per la reconfiguració de les aliances i les rivalitats regionals. Les fronteres són més poroses, els Estats més vulnerables, les confrontacions més obertes i els clivatges més aguts. En definitiva, la geopolítica regional es reinventa contínuament en una Mediterrània en constant moviment.

És per això que des de l'Institut Europeu de la Mediterrània considerem que aquest seminari interdisciplinari de recerca és una excel·lent oportunitat per endinsar-se en l'estudi d'alguns d'aquests nous fenòmens que es produeixen a la regió, aprofundir en els canvis que s'han produït en els darrers vint anys i contribuir a la reflexió des de diferents àmbits i disciplines d'estudi, però amb l'esperit que totes elles puguin confluïr en un diagnòstic conjunt, compartit, i el més complet possible, de la nova regió mediterrània.

DILLUNS, 26 DE GENER DE 201508.30-09.00 **Acreditacions**09.00-10.00 **Sessió inaugural** – Sala Pere i Joan Coromines**Paraules de benvinguda****Joandomènec Ros**, president, Institut d'Estudis Catalans**Senén Florensa**, president executiu, Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)**Conferència inaugural “Un món ric i complex el 2015”****Ignacio Rupérez**, diplomàtic i antic ambaixador d'Espanya a l'Iraq10.00-11.30 **Sessions paral·leles****Sessió 1: Mobilitat, migracions i fronteres: una aproximació interdisciplinària als nous reptes de la frontera hispano-marroquí**

Sala Pi i Sunyer

Idioma de la sessió: anglès i francès

Màster Interuniversitari en Migracions Contemporànies, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i Universitat de Barcelona (UB)

Modera: Sònia Parella, professora del departament de Sociologia i investigadora del GEDIME/CER-Migracions, UAB**Migracions circulars i de retorn: la pertinença política dels cicles migratoris.****Jean-Pierre Cassarino**, investigador del Borderlands Project (ERC) i director de la Plataforma Desenvolupament i Migració de Retorn, Institut Universitari Europeu (EUI)**Les noves jerarquies socials de l'emigració subsahariana en trànsit pel Marroc****Mahamet Timera**, director de la Unitat d'investigacions Migracions i Societat (URMIS), Universitat Paris Diderot-Paris 7**La gestió dels nous fluxos de refugiats a Melilla des d'una perspectiva jurídica****Eduard Roig**, professor de Dret Constitucional, UB i professor del Màster**Sessió 2: Europa i la nova Mediterrània. Quins reptes de futur?**

Sala Pere i Joan Coromines

Idioma de la sessió: anglès

Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)

Modera: Senén Florensa, president executiu, Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)**Adaptar la resposta europea enfront l'agitació política al sud de la Mediterrània****Erwan Lannon**, professor de Dret Europeu, Universitat de Ghent**La cooperació econòmica en temps de crisi: superar les desigualtats****Giorgia Giovannetti**, professora d'Economia, Universitat de Florència i Institut Universitari Europeu (EUI)**Quina nova política Euromed per a Europa?****Bichara Khader**, director, Centre d'Estudis i Recerques sobre el Món Àrab Contemporani, Universitat Catòlica de Lovaina

11.30-12.00 **Debat**

Primeres intervencions

Natàlia Ribas, Centre d'Estudis i Recerca sobre Àsia Oriental (CERAO-UAB)

David Moya, professor agregat de Dret Constitucional, IDP-UB i coordinador del Màster

Primeres intervencions

Josep Maria Martí Font, periodista i escriptor
Pol Morillas, responsable de l'Àrea de Polítiques Euromediterrànies, IEMed

12.00-12.30 **Pausa cafè**

12.30-14.00 **Sessions paral·leles**

Sessió 3: Ceuta i Melilla, de nou: la frontera com a recurs polític

Sala Pi i Sunyer

Idiomes de la sessió: català i castellà

Màster en Gestió de la Immigració, Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Modera: Ricard Zapata, director del Grup de Recerca interdisciplinari sobre Immigració (GRITiM), UPF i coordinador del Màster

El jurídic i el polític en la noció de frontera. El cas de Melilla

Javier de Lucas, catedràtic de Filosofia del Dret i Filosofia Política, Institut de Drets Humans, Universitat de València (UV)

Ceuta/Melilla: dues dècades d'excepcionalitat a les fronteres de la UE a l'Àfrica

Xavier Ferrer, investigador del GRITiM i professor del Màster

El que s'amaga darrera la ciclicitat de les "crisis migratòries" a les fronteres espanyoles

Lorenzo Gabrielli, investigador del GRITiM i professor del Màster

Sessió 4: Síria, Estat en crisi: religions i conflicte

Sala Pere i Joan Coromines

Idioma de la sessió: anglès

Màster en Relacions Euromediterrànies, Universitat Rovira i Virgili (URV)

Modera: Blanca Deusdad, professora lectora de l'Àrea de Treball Social, departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social, URV

Síria, la guerra interminable?

Joseph Maïla, professor, Institut de Recerca i Educació sobre la Negociació - ESSEC - IRENE, Paris

Síria, crisi de l'Estat o crisi del projecte nacional?

Karim Atassi, expert en història de les Constitucions de Síria

Fragilitat estatal, desigualtat i vulnerabilitat enfront la violència a Síria.

Noor Alchiekh, investigadora, Càtedra UNESCO de Diàleg Intercultural a la Mediterrània, URV

14.00-14.30 **Debat**

Primeres intervencions

Sílvia Morgades, professora de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals, UPF i membre del GRITiM

Ricard Zapata, director del GRITiM i coordinador del Màster

Primeres intervencions

Koenraad Bogaert, investigador del Grup de recerca Orient Mitjà i Nord d'Àfrica, departament de Conflictes i Estudis de Desenvolupament, Universitat de Ghent

Dina Malysheva, investigadora principal, Institut d'Estudis Orientals, Russian Academy of Sciences

16.30-18.00 **Sessions paral·leles****Sessió 5: Comunicació i integració regional: l'agenda temàtica dels mitjans i la promoció de l'espai intermediterrani**

Sala Pi i Sunyer

Idioma de la sessió: castellà

Màster en Mediació Intermediterrània: Inversió Econòmica i Integració Intercultural, UAB, Università Ca' Foscari Venezia i Universitè Paul Valéry Montpellier III

Modera: Teresa Velázquez, catedràtica de Periodisme, UAB i coordinadora del Màster**L'estret de Gibraltar: ponts i fronteres****Juan Antonio García**, catedràtic de Periodisme, Universitat de Màlaga (UMA)**La integració regional intermediterrània a la premsa: la perspectiva dels Drets Humans i la governança democràtica****Olga Del Rio**, professora del departament de Filologia i Comunicació, Universitat de Girona (UdG)**La informació "intermediterrània": Què diuen les notícies dels països en qüestió?****Ricardo Carniel**, professor del Màster**Sessió 6: Noves antigues cares a la Mediterrània? Actors (re)emergents en l'ordre regional**

Sala Prat de la Riba

Idioma de la sessió: anglès

Màster en Relacions Internacionals, Institut de Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI)

Modera: Lurdes Vidal, responsable de l'Àrea de Món Àrab i Mediterrani, IEMed i professora del Màster**Els països del Golf i l'Iran com a potències a la Mediterrània****Luciano Zaccara**, professor assistent, coordinador de recerca en polítiques del Golf, Centre d'Estudis del Golf, Universitat de Qatar**Els interessos de Rússia a la Mediterrània****Dina Malysheva**, investigadora principal, Institut d'Estudis Orientals, Russian Academy of Sciences**La Unió Europea davant d'una Mediterrània multipolar****Eduard Soler**, investigador sènior i coordinador de recerca, CIDOB i professor del Màster18.00-18.30 **Debat****Primeres intervencions****Carmina Crusafon**, professora del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació, UAB**Mariluz Barbeito**, professora del departament de Publicitat, Relacions Públiques i Comunicació Audiovisual, UAB**Primeres intervencions****Jordi Quero**, professor associat de Relacions Internacionals, UPF i professor del Màster**Jean-Pierre Cassarino**, investigador del Borderlands Project i director de la Plataforma Desenvolupament i Migració de Retorn, EUI

9.00-10.30

Sessions paral·leles

Sessió 7: Cultura i identitat al món àrab

Sala Pi i Sunyer

Idioma de la sessió: anglès

Màster Món Àrab i Islàmic, UB

Modera: Mònica Rius, professora del departament de Filologia Semítica, UB i directora del Màster

Els acadèmics otomans als territoris de Bilad al-Sham i les seves connexions amb Anatòlia

Salim Aydüz, professor del British Muslim Heritage Centre (BMHC), Manchester

La cultura i la identitat àrabs a través dels traductors de la Nahda

Abdallah Tagourramt, professor d'àrab, UPF i professor del Màster

Sessió 8: Energia, indústria i canvi climàtic a la Mediterrània

Sala Pere i Joan Coromines

Idiomes de la sessió: anglès i castellà

Màster en Diplomàcia i Funció Pública Internacional, CEI International Affairs

Modera: Fernando Perpiñá-Robert, ambaixador d'Espanya i director del Màster

Cooperació a la Unió per la Mediterrània en matèria d'energia i canvi climàtic

Teresa Ribeiro, secretària general adjunta d'Energia, Unió per la Mediterrània

Relocalització industrial a la Mediterrània

Raül Blanco, professor d'Economia Aplicada, UB i coordinador d'estudis d'Economia Industrial de la Generalitat de Catalunya

La UE i la política energètica exterior amb els països del Mediterrani

Andrea Ciambra, investigador, Institut de Dret i Tecnologia (IDT) UAB

10.30-11.00

Debat

Primeres intervencions

Lurdes Vidal, responsable de l'Àrea de Món Àrab i Mediterrani, IEMed i professora del Màster

Primeres intervencions

Javier Albarracín, director de l'Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic, IEMed.

Roger Garcia, sotsdirector, Centre d'Activitat Regional pel Consum i la Producció Sostenible (SCP/RAC)

11.00-11.30

Pausa cafè

11.30-13.00 **Sessions paral·leles**

Sessió 9: La campanya BDS com a factor en el conflicte israelo-palestí

Sala Pi i Sunyer

Idioma de la sessió: català

Màster en Comunicació de Conflictes Armats, Pau i Moviments Socials, UAB

Modera: Antoni Castel, professor del departament de Mitjans, Comunicació i Cultura, UAB i coordinador del Màster

La campanya

Aitor Hernández-Carr, polític i professor, UB

La població palestina i el BDS

Laila Serra Badran, activista i cooperant

Els mitjans de comunicació

Xavier Giró, professor del departament de Mitjans, Comunicació i Cultura, UAB i professor del Màster

Sessió 10: La primavera àrab en el context de tres dècades de transformacions dels moviments socials

Sala Pere i Joan Coromines

Idiomes de la sessió: anglès i castellà

Màster en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament, UAB

Modera: Ferran Izquierdo, professor de Relacions Internacionals, UAB i professor del Màster

La primavera àrab i tres dècades de neoliberalisme al món àrab

Koenraad Bogaert, investigador del Grup de recerca Orient Mitjà i Nord d'Àfrica, departament de Conflictes i Estudis de Desenvolupament, Universitat de Ghent

La primavera àrab i els nous moviments socials

Enric Prat, professor de Ciència Política, UAB

La primavera àrab com a mobilització social. Una pauta d'anàlisi

Laura Feliu, professora de Relacions Internacionals, UAB i coordinadora del Màster

13.00-13.30 **Debat**

Primeres intervencions

Nicolás Valle, periodista de la secció d'Informació Internacional, Televisió de Catalunya

Olga Del Rio, professora del departament de Filologia i Comunicació, UdG

Primeres intervencions

Eduard Soler, investigador sènior i coordinador de recerca, CIDOB

Luciano Zaccara, professor assistent, coordinador de recerca en polítiques del Golf, Centre d'Estudis del Golf, Universitat de Qatar

13.30 **Cloenda** - Sala Pere i Joan Coromines

